

Gany ogłoszeń

za wiersz milimetrowy przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zesłanie miejsce dołącza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.—

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1a
Telefon Redakcji 6-92, Administracji 4-87, Drukarni 4-84.

Konto czekowe 304.247
P.R.O. Katowice

ODDZIAŁY:

KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 598; DĄBROWA, 3-aj, 4, tel. 277; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADZ, Plac 11 li-topada 8; GRODZIEC, ul. Ściuszki, tel. 16.

NOWE PORWANIE OBYWATELA NIEMIECKIEGO NA GRANICY CZESKO-NIEMIECKIEJ

PRAGA, 1. 5. (wl.) Na dworcu na stacji pogranicznej czesko-bawarskiej Żelazna Ruda wydarzyło się uprowadzenie emigranta niemieckiego, Lampersbergera, na stronę niemiecką. Afera ta żywo przypomina niedawne uprowadzenie dziennikarza niemieckiego Jacoba, z terenu Szwajcarii.

Józef Lampersberger, b. członek Reichswehry z Monachium, liczący 23 lata, po przewrocie hitlerowskim w Niemczech uciekł do Czechosłowacji, gdzie ostatnio mieszkał w miejscowości Liebenstein koło Cheb.

Z krewnymi swymi, pozostaliymi w Niemczech, utrzymywał Lampersberger stałą korespondencję.

Z jednym ze swych kuzynów z Monachium miał spotkać się Lampersberger w ub. niedzielę na stacji granicznej Żelazna Ruda. O umówionem tem spotkaniu dowiedzieli się członkowie Gestapo.

O godzinie 12.30 pociąg bawarski zjechał na stację. Gdy krewny Lampersbergera przyjechałszy na stronę niemiecką stacji, chciał podejść do czekającego nań po stronie czeskiej Lampersbergera, napadło nań nagle czterech ludzi, którzy w okamgnieniu skrupowali go.

Lampersberger zauważywszy to zbladł i przeczuwając coś złego, chciał uciec.

W tej chwili jednak podeszli doń z tłumem jacyś dwaj cywile i jeden z nich chwycił Lampersbergera za garść.

Lampersberger zaczął wolać głośno o pomoc.

Zandarm czeski, pełniący służbę tuż obok, usłyszawszy owe wołania, poręczył na pomoc, sądząc, że chodzi tu o jakąś zwyczajną bójkę. Zbliżywszy się do napadniętego Lampersbergera, usłyszał jak ten rozpaczliwym głosem wolał: „Ja należę do Czechosłowacji, nie chce do Niemiec!”.

Gdy zandarm czeski zażądał od napastników, by uwolnili Lampersbergera, ci odpowiedzieli, że znajdują się na terenie międzynarodowym.

W tej samej chwili z bawarskiej strony nadbiegł zandarm Wiesbeck i wydobywszy rewolwer, skierował go w Lampersbergera. Lampersberger brzyknął się kuczowo znajdując się obok poręczy, lecz w pewnej chwili zanikł.

Pół godziny nad przepaścią

TCZEW, 1. 5. Samochód 2 broni strzelców z Tczewa, jadąc z Kościerzny w kierunku Tczewa, przy wjeździe w ul. Kościarską w Skarszewach wskutek uszkodzenia kierownicy wpadł całym pędem na barierę ochronną nad rzeką, rozstrząsał ją i zawisł całą przednią połową karoserji w powietrzu, a mały wóś nie wpadając do rzeki.

Siedzący przy kierownicy szeregowiec zawieszony nad przepaścią w śmiertelnym strachu nie mógł uczynić najmniejszego poruszenia, żeby nie spowodować upadku, oczekiwał więc przeszło całe pół godziny ratunku nawołując tylko pomocy, która wreszcie na desza, by z trudem wciągnąć samochód na szosę.

darm Wiesbeck chwycił go mocno za rękę i oderwał ją od poręczy.

Chwył ten był tak dotkliwy, że Lampersberger krzyknął z bólu.

Następnie pobito go do krwi i gdy Lampersberger zemdlony padł na ziemię, wtedy zawleczono go na stronę niemiecką.

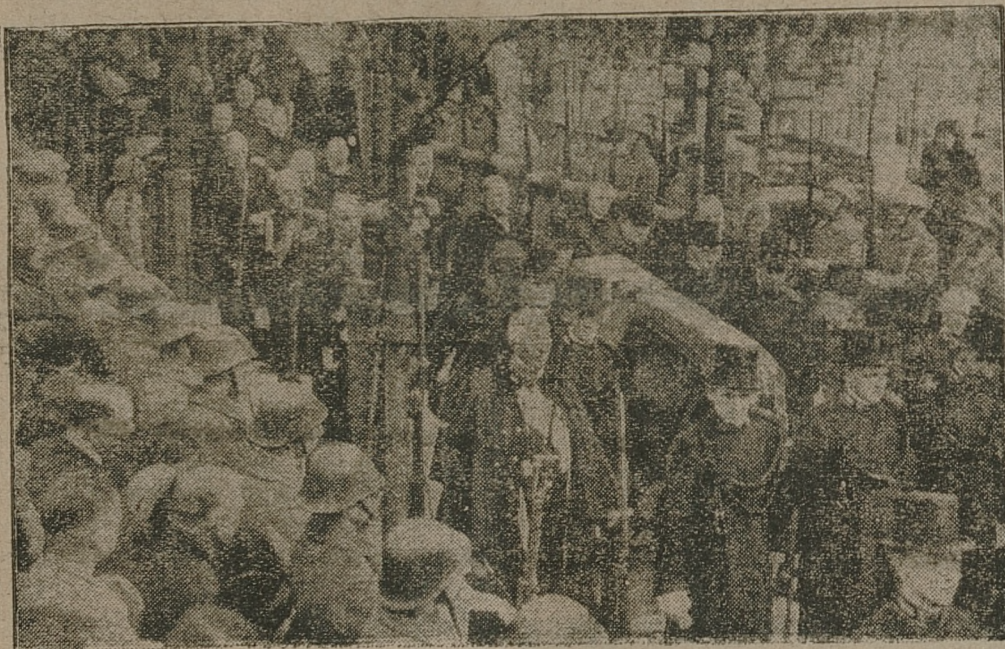
Na stronie niemieckiej wciągnięto

Lampersbergera do czekującego tam auta i wywieziono w kierunku Plattling. Plattling leży po bawarskiej stronie w odległości kilku stacji od Żelaznej Rudy.

O zajęciu tem natychmiast dano znać wiadom centralnym w Pradze.

Porwanie Lampersbergera stało się sensacją prasy i opinii publicznej.

UROCZYSTY POGRZEB NUNCJUSZA PAPIESKIEGO.

W Hadze odbył się uroczysty pogrzeb nuncjusza papieskiego — msgr. Schioppa. W pogrzebie wzięli udział członkowie rządu holenderskiego i nuncjusz papieski w Belgji, msgr. Micara.

Święto 1 maja minęło w kraju w zupełnym spokoju

WARSZAWA, 1. 5. (wl.) Dziś na całym terenie województwa warszawskiego i w Warszawie oraz w Łodzi i okolicy — święto 1 maja minęło spokojnie. W samej Łodzi na 65.000 zatrudnionych nie pracowało 9.000.

We Lwowie dzień 1 maja upłynął spokojnie. Odbyły się wiece i zgromadzenia organizacyj robotniczych. — Szczególnie liczny był wiec i pochód Z. Z. Z. Komuniści usiłowali w kilku miejscach zakłócić spokój, lecz bez powodzenia.

W Poznaniu dzień 1 maja upłynął w zupełnym spokoju. Pracy nie przerywano. Popołudniu odbył się wiec P. P. S., poczem uczestnicy w liczbie nie-

pełna 500 przemaszzerowali pochodem przez miasto.

W Wilnie przebieg święta 1-majowego minął spokojnie. Przed południem odbyły się trzy odrębne pochody. Najbardziej licznym był pochód Z. Z. Z. Odbyły się także pochody PPS i Pcałci - Sion.

W Gdyni w godzinach przedpołudniowych ulicami miasta przeszedł pochód robotniczy ze sztandarami i transparentami. Przez cały czas panował wzorowy porządek. Powszechną uwagę zwracał niesiony w szeregu Z. Z. Z. czerwony transparent z napisem Marszałka Piłsudskiego, co spowodowało samorządną owację, przyglądającej się pochodowi publiczności.

Krwawy 1 maj w Bułgarii Zabicie trzech policjantów

SOFJA, 1. 5. PAT. Wszystkie manifestacje z okazji dnia 1 maja zostały zakazane. W dniu wczorajszym o godz. 19-ej, w wsi Jenina w rejonie Kasanlug jeden z komunistów zamierzał wygłosić przemówienie do wieśniaków. Gdy policja usiłowała przeszkodzić mówcy, wówczas grupa ko-

munistów dała salwę rewolwerową do policjantów zabijając trzech policjantów.

Policja odpowiedziała na strzały komunistów strzałami, raniąc 8-mu wieśniaków z których jeden zmarł. Kilkanaście osób zostało aresztowanych.

Kto wygrał na dolarówce?

WARSZAWA, 1. 5. (wl.) W dniu dzisiejszym odbyło się ciągnięcie dolarówki. Z koła padły następujące numery wygranych:

12.000 dol. padło na nr.: 201583.

3.000 dol. padło na nr.: 138298 i 696272.

Po 1000 dol.: 810110, 296120, 167180, 740753, 108197, 941332, 706010.

Po 500 dol.: 488673, 880750, 1309155, 133242, 445622, 1420167, 1366324, 748. 22, 418661, 901869.

Po 100 dol.: 418261, 358297, 1011072, 222832, 867885, 1194104, 738064, 908730, 346165, 353476, 853223, 198214, 1173175, 1208379, 359187, 970881, 1186217, 1339602, 665449, 949004, 435187, 232. 33, 449097, 684999, 1147781.

Aresztowania w Wiedniu po wybuchu bomby

WIEN, 1. 5. PAT. Policja dokonała licznych rewizji w kołach komunistycznych, aresztując przeszło 500 osób. Przyczyną rewizji i aresztowań był wybuch bomby wczoraj wieczorem przed komisariatem policji w Brygitanen, w okolicy Wiednia.

Wybuchem bomby został ranny dr. Thanhofer, policjant oraz 2 kobiety. Stan dr. Thanhofera jest ciężki.

Sowiety pod bronią

Manifestacyjna defilada w Moskwie

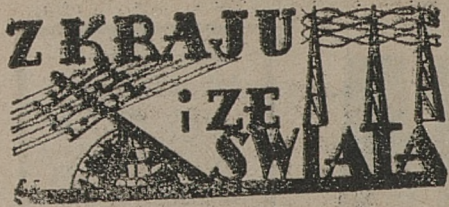
MOSKWA, 1. 5. — Za przykładem lat ubiegłych dzisiejsze święto państwowe Sowieców odbyło się według ustalonych przez 17-letnią tradycję szablonów.

Clou dzisiejszego dnia była rewja garnizonu Moskwy oraz oddziałów armji sowieckiej, stacjonujących w pobliskich miastach. W całej imprezie pierwszomajowej w dniu dzisiejszym uderzał przedewszystkiem wielki udział oddziałów armji czerwonej. — Większość oddziałów wystąpiła w pełnym rynsztunku polowym, świadczącym o bojowym przygotowaniu armji.

O godzinie 9-ej rano z bramy Kremłu wyjechał na plac Czerwony w asyście adjutantów i kilku wyższych oficerów komisarz wojny K. Woroszyłow, powitany przez tłumy publiczności i oddziały wojska okrzykami „Hurra”. Po dokonaniu przeglądu oddziałów Woroszyłow udał się na trybunę dla generalicji sowieckiej.

W tym momencie na trybunę rządową wszedł w asyście najbliższych współpracowników Stalin.

Okrzyki te po 10 minutach ustały. Na trybunie generalicji ukazał się na podniesieniu Woroszyłow, który przyjmował przysięgę młodemu rocznika. Po odezyciu przysięgi oddziały ustawiły się w odpowiednie szyki. Rewję garnizonu moskiewskiego rozpoczęły pułki 1-ej dywizji piechoty, które przeddefilowały przed trybuną z najeżonymi jak do ataku karabinami.

KONSULAT LIBERJI W WARSZAWIE.

WARSZAWA, 15. W Warszawie otwarto konsulat generalny murzyńskiej republiki Liberji.

Uruchomienie nowej placówki konsularnej w Polsce spowodowane zostało nawiezaniem stosunków handlowych z afrykańskim państwem oraz wyjazdami polskich fachowców - plantatorów do Liberji. Konsulem Liberji w Polsce został p. Leo Sejous.

PRZYCZYNY OPÓZNIENIA ROBÓT WODNYCH I DROGOWYCH.

WARSZAWA, 15. Trudności związane z opracowaniem planów i dowozem materiałów wpłynęły na opóźnienie budowy mostów i robót drogowych, finansowanych przez Fundusz Pracy. Wysokie stany wód na rzekach spowodowały opóźnienie robót wodnych jak np. obwałowanie rzek. Podjęcie robót drogowych wodnych i melioracyjnych na szerszą skalę jest oczekiwane w pierwszej połowie maja. W tym czasie należy się spodziewać poważniejszego wzrostu zatrudnienia przy robotach inwestycyjnych.

WIDMO SZUBIENICY W BYDGOSZCZY.

BYDGOSZCZ, 15. Władze sądowe w Bydgoszczy po ukończeniu dochodzeń w sprawie obydno mordu, którego w grudniu r. ub. na osobie 89-letniej staruszki s. p. Marianny Nieczódzkiej dokonały dwie młode kobiety - potwory Żakowa i Ossowska - wyznaczyły termin rozprawy głównej na dzień 18 maja br. godz. 9 przed południem. Rozprawa toczy się będzie na dużej sali sądu okręgowego w Bydgoszczy. Oskarżenie wnosić będzie p. prok. Klewenhagen. Przewodniczącym trybunału mianowany został p. sędzia S. O. Amdt.

Wobec tego, że obie morderczynie działały z premedytacją i mordu dopuściły się dla celów rabunkowych, przeto grozi im wyrok śmierci.

STRASZNA KATASTROFA AUTOBUSU WYPELNIENEGO DZIECIAMI.

BERLIN, 15. Na głównej ulicy w Sonuborn w Nadrenji z niewyjaśnionej przyczyny przyczepił się do autobusu, w której jechało około 30 osób, przeważnie dzieci z Immigrath, które wracały od pierwszej Komunii św. Przyczepka stoczyła się po pochyłości i wpadła całym impetem na kamienne obramowanie filara kolejki napowietrznej. Około 15 dzieci odniosło rany od odłamków szyb i ogólne potłuczenia. Sześciorgo musiano niezwłocznie przewieźć do szpitala, troje leży w stanie bardzo ciężkim.

POCIĄG POWIETRZNY.

MOSKWA, 15. W nocy z soboty na niedzielę z lotniska moskiewskiego wzniósł się pociąg powietrzny.

Mianowicie 3 balony, z których dwa o pojemności 900 m. sześć, i jeden 502 m. sześć, związane były między sobą stalowymi linami.

Pociąg ten wziął ze sobą tylko 6 osób.

Balony dosięgnęły wysokość 140 metrów, poczem zostały rozłączone.

Dwaj piloci wyskoczyli przy pomocy spadochronów.

Lotnicy i wszystkie trzy balony sześciu górnicy wylądowali.

„JUBILEUSZOWA AKCJA” KOMUNISTYCZNA W ANGLJI.

LONDYN, 15. O wzniołej akcji komunistycznej w Anglii donosi prasa tutejsza zaznaczając, że Komitern zarządził wydrukowanie wielkiej liczby ulotek, które mają być rozdawane w czasie uroczystości jubileuszowych na cześć króla angielskiego.

Ulotki te zapowiadają bliski już termin dyktatury sowieckiej w Anglii (?) co oczywiście traktowane jest w kołach angielskich z flegmą i humorem.

Niemniej jednak wydały władze angielskie zarządzenia, mające na celu likwidację agitacji komunistycznej w samym zarodku.

REWOLTA MURZYNOW

Krwawe awantury w Harlemie

BEZROBOCIE WŚRÓD CZARNYCH

Oczywiście, że ten wypadek wystarczył, aby poruszyć czarne masy. Od 50 do 60 procent mieszkańców Harlemu pozostaje bez pracy. Do niedawna, przed kryzysem, większość z nich była zatrudniona jako służba domowa lub personel hotelowy. Inni pracowali jako kelnerzy lub boye w restauracjach. Pracowali ciężko i byli marnie płatni. Bardzo niewielu z nich zajmowało stanowiska dyrygentów orkiestr, jaśniało na scenkach rewjowych — tak, jak to sobie może wyobrażano w Europie. Czarni - bezrobotni są w sytuacji beznadziejnej, bo jeśli niema pracy dla białych, to cóż mówić dopiero o pracy dla czarnych.

JAKIE BĘDZIE ROZWIĄZANIE KWESTJI HARLEMU?

Nie można powiedzieć, aby warunki w dzielnicy murzyńskiej były jeszcze górniej sprzyjające. Właściciele domów w tej dzielnicy nie omieszkają

ciągnąć zysku z wynajmu mieszkań i mieszkańcy Harlemu za izbę, która w innej dzielnicy New Yorku kosztuje 25 dolarów — pobiera od 40—50. Jeśli zważymy przytem, że mieszkanie w innych dzielnicach jest murzynom zabronione, zorientujemy się, w jakiej sytuacji zostają biedni czarnoskórzy.

Jeszcze przed dziesięciu laty murzyni z Harlemu wiedli żywot względnie dostatni, a wielu z nich posiadało wille i gospodarstwa wiejskie. Teraz niema prawie wcale posiadaczy jakiegokolwiek nieruchomości. Nędza i bezrobocie. Bronią się przeciwko temu jak mogą, niedawno urządzili bojkot tych wszystkich sklepów w Harlemie, które nie zatrudniają służby murzyńskiej. Ale niedola wzrasta i tak z dnia na dzień, aż wreszcie wybuchł bunt. Jak się narazie to skończy — niewiadomo, gdyż obok pogardy i wstrętu dla rasy czarnej, ma jeszcze miejsce inny motyw, a mianowicie walka o

Tajny fundusz zbrojeniowy niemiecki wynosi 500 milionów funtów szterlingów

ZURYCH, 15. — „Neue Zürcher Ztg.”, powołując się na informacje oficjalnych szwajcarskich kół bankowych, przynosi rewelacyjną wiadomość o istnieniu tajnego niemieckiego funduszu wojennego, przeznaczonego na zakup materiałów zbrojeniowych zagranicą.

Wedle informacji wspomnianego dziennika, fundusz ten wynosi przeszło 500 milionów szterlingów, przyczem kapitały te ulokowane są na fikcyjnych kontaktach w wielkich bankach amerykańskich, holenderskich i szwajcarskich.

Z funduszu tego czerpią niemieckie władze wojskowe w wypadkach, jeśli zachodzi potrzeba zapłaty gotówkowej za zakupy materiałów wojennych zagranicą. Dziennik przytacza następnie kilka konkretnych faktów, m. m. że niedawno agenci niemieccy zakupili we Francji większe ilości węgla i specjalnego gatunku drzewa, używa-

nego do wyrobu kolb karabinowych.

Gdy dane firmy francuskie oświadczyły, że wobec znanych ograniczeń dewizowych w Niemczech nie mogą zgodzić się na dostawę kredytową, agenci niemieccy oświadczyli, że całą należność zapłacą natychmiast gotówką i istotnie niebawem przekazano potrzebną kwotę w walucie szwajcarskiej na rachunek firm francuskich.

Podobne zakupy realizują agenci niemieccy w Stanach Zjednoczonych, oraz na Dalekim Wschodzie, gdzie odnośne należności uiszczane są w dolarach lub funtach angielskich.

Powstanie tajnego funduszu zbrojeniowego Niemiec zagranicą, koła bankowe tłumaczą w ten sposób, że Bank Rzeszy gromadzi zagranicą różne należności dewizowe, przeznaczone dla niemieckich importerów, którzy następnie otrzymują w kraju ekwiwalent w tej czy innej formie.

Nieromantyczny kochanek

Rozmyślił się po niewczasie

Do sądu okr. w Warszawie wpłynęło powództwo niejaka Daniela S. przeciwko Stefanji B. We wniesionym pozowie powód wyjaśniał, że będąc żonatym, darował pozwanej pod formą aktu kupna - sprzedaży, swoje prawa spadkowe do nieruchomości oraz wręczył pozwanej weksle na parę tysięcy złotych. Wszystko to uczynił w tym celu, aby pozwana zgodziła się zostać jego kochanką.

W jakimś czasie potem, ostudziwszy swe zapęły, wniósł to powództwo i uzasadniał je tem, że darczyna jest nieważna ze względu na przyczynę przeciwną dobremu obyczajom i zabronioną prawem. Prosi więc sąd o uznanie aktu kupna-sprzedaży za nieważny i o zobowiązanie pozwanej do zwrotu weksli.

Romantyczny kochanek działający tak nieromantycznymi metodami w celu pozyskania względów kobiety, w sądzie okręgowym przegrał, a sąd apelacyjny też nie uznał jego pretensji; i wyrok I-tej instancji zatwierdził. Nie-

wrzuszony temi porażkami p. Daniel S. zatrudnił swemi pretensjami sąd najwyższy, wnosząc kasację. Ale i tu wiele nie zyskał i skarga uwzględnieniu nie uległa.

Uznano mianowicie, że zobowiązanie powoda, a mianowicie darowizna, ukryta pod formą kupna-sprzedaży oraz wręczenie weksli, miały przyczynę przeciwną dobremu obyczajom. Według nauki prawa i orzecznictwa, zobowiązanie takie jest nieważne i nie może pociągać żadnych skutków prawnych. Z jednej więc strony dłużnik nie może być zmuszony do wykonania świadczenia, a z drugiej ten, który takie zobowiązanie dobrowolnie wykonał, nie może być uprawniony do żądania zwrotu spełnionego świadczenia.

W naszym wypadku tłumaczy się to w ten sposób, że ani p. Daniel S. nie może żądać spowrotem weksli i praw spadkowych, ani p. Stefanja B. nie może otrzymać zwrotu udzielonych szczerze pieszczot miłosnych.

Znaczne podwyższenie kapitału akcyjnego Polskich Zakładów Philips

Polskie Zakłady Philips S. A. rozbudują w dalszym ciągu krajową produkcję.

W związku z tem na Nadzwyczajnym Walnem Zgromadzeniu Akcjonariuszów, które odbyło się w dniu 27 kwietnia r. b.

w Warszawie, przyjęty został jednogłośnie wniosek Zarządu Spółki o podwyższeniu kapitału akcyjnego, mocą którego kapitał akcyjny Spółki został podwyższony z 5.000.000 zł. do 14.000.000 zł.

MAŁY ZŁODZIEJ

A więc zaczęło się od tego, że 16-letni murzynek Lino Rivera mieszkał w Harlemie i przymierał z głodu, bo nie miał pracy. Był słuchaczem czegoś w rodzaju szkoły dramatycznej murzyńskiej w Harlemie, ale nie mógł dostać żadnego enagement. Działło mu się coraz gorzej i jeszcze w dodatku jakiś zły duch skusił go, aby w popularnym sklepie Kressa przy 125 ulicy zobaczył na wystawie seczoryk za 10 centów. Ten seczoryk stał się przyczyną tragedji. Mały czarny Lino Rivera ukradł seczoryk. Właściciel sklepu spostrzegł kradzież i zaczął go bić. Wmieszala się w to jakaś kobieta i stanęła w obronie bitego murzynka. Potem przyłączyli się inni, jedni stawiali w obronie chłopaka, inni pomagali kupcowi i wreszcie mały leżał na ziemi zbity i skopany. Ludzi białych ogarnął poprostu szal, przypchnięli sobie okrutne prawo linca. Nieszczęsnego Lino poranionego odwieziono do szpitala, a w pół godziny potem dzienniki nowojorskie podały wielką sensację. „Pracownicy biali i czarni — krzyżowały dzienniki sympatyzujące z ruchem czarnych — protestujące przeciwko prawu linca, użytego wobec niewinnego murzyna. Dziecko to jest umierające! 16-letni chłopak został skatowany w sposób nieprawdopodobny! Kobieta, która stanęła w jego obronie aresztowano. Nie kupujecie nic w magazynie Kressa. Czas położyć koniec brutalności policji w Harlemie!”

KATASTROFA LOTNICZA POD BRODNICĄ.

BRODNICA, 15. Onegdaj podczas ćwiczeń 4 p. lotniczego z Torunia jeden aparat usiłował lądować na tutejszym stadjo nie sportowym. Przy lądowaniu aparat wpadł na nasyp i został doszczętnie zrujnowany.

Obaj lotnicy, którzy zajmowali miejsca w aparacie, cudem wyszli — nawet bez ran — z tej katastrofy.

ARESZTOWANIE CZTERECH ZAKONNIKÓW W SAARZE.

BERLIN, 15. Niemieckie biuro informacyjne donosi z Saarbrücken, że aresztowano 4 duchownych zakonników, podejrzanych o przemykanie dewiz. Aresztowani pochodzą z poza obręb Zaglebia Saary.

NIEBYWAŁY SPADEK BEZROBOCIA W ANGLJI.

LONDYN, 15. W związku z pracami przygotowawczymi do jubileuszu królewskiego, dał się zauważyć w Anglii niebywały spadek bezrobocia.

Na dzień 15 kwietnia liczba bezrobotnych wynosiła nieco powyżej 2 milionów czyli o 100.000 mniej niż w marcu. Ogółem zatrudnionych jest 10 i pół miliona osób, jest to najwyższy stan zatrudnienia, jaki Anglija notowała od 14 lat.

Przepych i rozrzutność, jakiego świat dawno nie widział

Jubileusz króla Jerzego V w cyfrach

Magiczny wyraz „Jubilee“ wywołal w Londynie koniunkturę, która nie ogranicza się jednak tylko do stolicy, ale obejmuje cały kraj. Faktycznie uroczystości jubileuszowe, których widowiskiem będzie już za kilka dni Londyn, przyczyniły się do ożywienia ruchu w wielu dziedzinach handlu i przemysłu, stworzyły prawdziwy „boom“ na niektóre produkty.

Zobrazowanie tej koniunktury w cyfrach nie jest rzeczą łatwą i można go dokonać tylko w przybliżeniu. Ale i to daje już pojęcie o rozmiarach uroczystości, w orbicie których zostały wciągnięte wszystkie kraje Imperjum, liczącego około 340 milionów obywateli wszelkich ras i kolorów. Jeśli chodzi o sam Londyn pewne rubryki wydatków dadzą się skontrolować dość łatwo: rząd wyasygnował na uroczystości 50.000 funtów, zarządy City i innych gmin — 300.000 funtów na koszty dekorowania miasta i organizację pochodów, iluminację etc. Olbrzymich sum sięgają nakłady, jakie poczyniły wielkie magazyny i hotele londyńskie. Jedną jedyną tylko ulicą, elegancką Regentstreet wyda na dekorację kwiatową w ciągu maja zgora 2.000 funtów. Na giełdzie kwiatowej w Covent-Garden obracają obroty w tym roku na sumę o 2 miliony funtów większą niż zwykle: normalnie zaś wydaje Londyn co miesiąc około 15 milionów funtów na kwiaty.

Głównym atoli źródłem dochodów (i wydatków z drugiej strony) będzie w Londynie sprzedaż miejsc na trybunach w liczbie ogólnej około 200.000; licząc po cenie przeciętnej 5 funtów za miejsce, impreza ta da 1 milion funtów, która to suma wpłynie w całości do kas towarzystw filantropijnych i gmin religijnych. Jak wielkie jednak będą zyski prywatnych wyrajców miejsc świadczyć może przykład zaczerpnięty z obchodu złotego wesela królewskiej pary. Wówczas to właściciel jednego z większych sklepów w okolicach katedry św. Pawła przerobił całe wnętrze i wystawy sklepu pewne na trybuny i z wpływów za niego wybudował sobie nowiuteńki dom a w nim wspaniały sklep.

Największe korzyści z uroczystości jubileuszowych wyciągnie, rzecz prosta, przemysł hotelarski, który liczy się z napływem ok. 350.000 gości z całego świata. Dyrekcje hotelowe liczą, iż każdy przybysz wyda przeciętnie na swoją osobę 40 funtów, z czego przypadnie 10 funtów na hotel, tj. 3 i pół miliona funtów będzie dodatkowym wpływem do kas hotelowych w ciągu uroczystości. Hotele pierwszorzędne są już od dwóch miesięcy „wyprzedane“ aż do strychu, w czterech z nich maharadżowie i książęta indyjscy wynajęli dla siebie całe piętra, a jeden z wielkich hotelów przystąpił nawet z tej racji do zupełnej przeróbki swojej sali balowej.

Linje okrętowe mają też znakomitą koniunkturę. Wszystkie miejscy na okrętach pasażerskich t. zw. Empire Lines są wyprzedane na czas od maja do końca czerwca. Obliczają one opłaty na przewóz pasażerów na uroczystości w obie strony na 60 funtów od osoby i spodziewają się wzrostu zysków o jakieś 8 milionów funtów.

Ale „boom“ zafata jeszcze szersze kręgi. Właściciele i kierownicy wielkich magazynów londyńskich sądzą, iż rok jubileuszowy da im zwiększenie obrotów o 50 milionów, do czego w głównej mierze przyczynią się goście z prowincji. Zwłaszcza przemysł modniarski żywi nieplonną nadzieję zwerbowania licznej klienteli z północnych przybyszów z głuchej prowincji, którzy (t.j. które), na widok splendoru i przepychu toalet strojów londyńskich, ulegną bezwzględnie pokusie od-

nowienia swej garderoby.

i poczynią zakupy.

Gdyby tylko każdy i każda z prowincjalów przybyłych do Londynu wydali na swoją osobę po 30 szylingów, jużby ten skromny wydatek dał po pomnożeniu go przez ogólną cyfrę gości sumę wymienioną wyżej.

A prócz tych wszystkich, którzy czerpać będą pełną garścią ze złotego Paktolu, istnieją jeszcze fabrykanci i sprzedawcy żarówek, reflektorów, fan, flag, girland, ozdób metalowych, pocztówek pamiątkowych, drobiazgów najróżnorodniejszych, fotografii

etc. etc. Ci wszyscy już teraz zgarniają zyski płynące obficie, gdyż każdy detalista, każdy sprzedawca uliczny zaopatruje się w towar, który będzie „szedł“.

Słowem koniunktura w całej pełni. Londyn cieszy się i ma z czego, zjazd będzie olbrzymi a zarobią przy tej okazji wszyscy. Ale trzeba być Metropolitą światową, centralnym punktem Imperjum, jakim jest Londyn, aby mieć przed sobą niezawodne perspektywy w takiej koniunkturze, na stworzenie której pracowała cała historia W. Brytanji.

Osiem pięknych, rasowych koni zaprzęgniętych będzie do historycznej karecy królewskiej.

ś. † p.

TEOFIL ŚWIDER

Długoletni dozorca wydziału Maszyn Kop. „M.ŁOWICE“
zmarł dnia 30-IV 35 r.

W zmarłym tracimy zacnego współpracownika i kolegę o prawnym charakterze.
Cześć Jego pamięci!

Współpracownicy i koledzy
Kop. MIŁOWICE.

Gdy ziemia się trzęsie...

Katastrofa, która się rozegrała na wyspie Formozie, straszliwe w swych skutkach trzęsienie ziemi, zwróciło znów uwagę świata na tę część Pacyfiku, gdzie lądy ulegają co pewien czas wstrząsom podziemnym. Formoza należy do Japonji i tak samo, jak ona nawiedzana jest od czasu do czasu przez katastrofy charakteru tektonicznego lub wulkanicznego. Tym razem trzęsienie ziemi, jak twierdzą geolodzy, miało charakter tektoniczny, t. j. przyczyną jego musiało być usunięcie się mas ziemi głęboko pod powierzchnią morza.

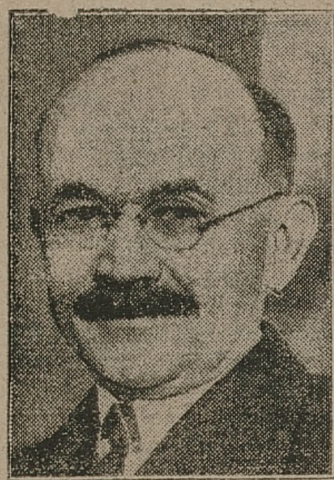
Aczkolwiek potężna w wymiarach katastrofa, która dotknęła Formozę, nie może się równać z klęską, której terenem była Japonja w 1933 roku. Wówczas to w Jokohamie, gdzie znajdował się ośrodek trzęsienia, zapadały gmachy rozlatywały się jak domki z kart, ziemia pękała, a w olbrzymich i głębokich szczelinach niknęli ludzie bez śladu, jak mrówki. W tejże Jokohamie znajduje się jedyne w swoim rodzaju muzeum — muzeum trzęsienia ziemi. Znajdujące się tutaj fotografie przedstawiają ulice przed i po kata-

strofie, w salach można oglądać domki drewniane, który został wygrzebany z ziemi, wagony tramwajowe pęgięte i splaszczone, maszyny i słupy żelazne powyginane i powyrwane jakby to były cienkie druciki. Liczne wykresy statystyczne rozwieszane na ścianach informują zwiedzających o rozmiarach i skutkach trzęsienia ziemi w ostatnich latach.

Muzeum w Jokohamie należy do tych rzadkich zbiorów, o których powiększenie i zbogacenie dba nie człowiek lecz natura. Ręka ludzka jest tu zbędna, „materiał“ dostarcza katastrofa. Obecnie, po klęsce, jaka nawiodła Formozę, muzeum Jokohamskie „zbogaci“ się zapewne o szereg okazów, które świadczyć będą o przewadze siły przyrody nad cywilizacją ludzką nawet w jej dotychczasowym rozkwicie. Gdy ziemia się trzęsie i ugina pod stopami człowieka, gdy rozwierają się jej przepastne głębie, obraca się w ruinę i perzynę wszystko, co człowiekiem wybudował i postawił na powierzchni ziemi. Muzeum w Jokohamie i jego zbiory są ciągle żywym i donośnym memento.

3% Premjowa Pożyczka Inwestycyjna daje pewność lokaty oszczędności

NOWA KSIĄŻKA SĘDZIEGO LINDSAYA.

Sędzia Lindsay, autor słynnych książek „Bunt Młodzieży“ i „Małżeństwa koleżeńskie“ — pisze nową książkę, w której podobno gloryfikuje stare metody wychowawcze.

Na powitanie

— Czy podpisałś premjową pożyczkę inwestycyjną?

Oto pytanie, które muszą stawiać wszyscy wszystkim, jak Polska długa i szeroka. Pytanie to w dniach subskrypcji musi być i powitaniem i pożegnaniem, musi być głosem sumienia społecznego, które czuwa na naszym dobru narodowym.

W pytaniu tem jest coś więcej, aniżeli poczucie obywatelskiego obowiązku. Jest nawet nuta jeszcze bardziej bliska, bardziej osobista. Premjowa Pożyczka Inwestycyjna niewątpliwie zaważy na naszych losach gospodarczych. Jej powodzenie będzie zadatkiem lepszej przyszłości. Im więcej się złoży cegiełek na tę zmagazynowaną energję dla wielkiej ofensywy w gospodarce, dla tej wyprawy krzyżowej przeciw bezrobociu, tem mocniej, wyraźniej i lepiej odczuje to każdy obywatel na swoich losach.

Ze premjowa pożyczka inwestycyjna nie jest ciężarem, że posiada wiele atrakcyjne dla każdego obywatela momenty — tem lepiej. Ale najważniejszą sprawą jest jej wartość społeczna, wyraz wspólnego wysiłku do przełamania najcięższych nas trudności gospodarczych.

Już wszyscy zdajemy sobie w Polsce sprawę, że wszystko możemy zowdzieć za siebie samym, że każdy krok naprzód na niwie politycznej, społecznej, czy gospodarczej jest rezultatem zbiorowych czynów. Żadna koniunktura, żadna szczęśliwa passa nie uczyni cudów w Polsce, ale niema cudu, który nie byłby do osiągnięcia zestrzeleniem woli w jeden akt twórczy.

Dlatego pytanie — czy podpisałś premjową pożyczkę inwestycyjną — to głos sumienia społecznego, to głos sumienia każdego obywatela, który domaga się i żąda lepszego jutra dla Polski i dla siebie.

K. M.

—:x:—

Oryginalne małżeństwo

Robert S. Powell z Newark (USA.) po dał do sądu prośbę o udzielenie mu rozwodu, motywując to okolicznością, iż w ciągu całego życia małżeńskiego społkował się z żoną tylko trzy razy. — A jak dawno ożenił się pan? — pyta sędzia. — Trzydzieści lat temu! — pada odpowiedź. Na sali zdumienie. Balzowy ciąg rozprawy wyjaśnił dzieje pechowego małżonka, który ma już dzisiaj 59 lat. W kilka dni po ślubie musiał Powell na podstawie kontraktu wiążącego go z ekspedycją południowo amerykańską, wyruszyć w podróż. Tymczasem obliczana na kilka miesięcy podróż przeciągnęła się kilka lat. Wojnę światową przeżył Powell na froncie zachodnim, dostał się do niewoli uciekł ale dopiero po kilku latach udało mu się wrócić do domu. Później zaciągnął się Powell jako urzędnik na statek — cysterne. Statek tego typu, naładowane naftą, nie przybijają jednak do portu, lecz po wylądowaniu łatwopalnego materiału na morzu ruszają dalej w podróż. Tak się więc stało, iż mr. Powell mógł się zobaczyć z żoną tylko trzy razy w ciągu 30 lat życia małżeńskiego.

Wiadomości radiowe

ZABY I SŁOWIKI PRZED MIKROFONEM.

Wiosna, która objęła w swe posiada nie wszystkie niemal dziedziny naszego życia nie ominęła oczywiście i radja. Szereg audycji i reportaży ma na sobie wybitne jej piętno.

W ciągu maja usłyszymy cztery krajoznawcze wędrowki mikrofonu, które przeniosą nas daleko poza duszne mury miasta. I tak 16 maja odbędziemy wędrowkę po „nizinie mazowieckiej”. Już następnego dnia, bo 17 maja wybierzemy się „na Polesie”, by nazajutrz (18 maja) odbyć krótką wycieczkę „w góry”, na którą zaprasza rozgłośnia krakowska.

Ostatnim z tych reportaży, będzie w dniu 19 maja oryginalny koncert, transmisja w którym wystąpią, tylekroć opiewane w literaturze polskiej zaby. Grozi im jednak konkurencja ze strony nie mniej utalentowanych artystów „a miano wicie słowików, które również zgłosiły go towość wystąpienia przed mikrofonem.

Która grupa „artystów” zdobędzie pierwszeństwo — okaże się wkrótce, w każdym razie okazja posłuchania tej, niecodziennej transmisji napewno nas nie ominie.

TAK BĘDZIE LATEM.

Najbardziej zasadniczym posunięciem, jakiego dokonuje radiowy program ramowy na sezon letni, jest znaczne rozszerzenie odcinków przeznaczonych na muzykę, kosztem zmniejszenia audycji słownych. Cały program letni utrzymany będzie w charakterze pogodnym, wesołym, przystosowanym treścią i formą do letnich nastrojów radiosłuchaczy.

W programie letnim godzina regionalna, przeznaczona na program lokalny każdej rozgłośni pozostała niezmienną, t. j. od godz. 18.30 do 19. Poza to każda stacja regionalna dysponuje jeszcze dodatkowymi odcinkami w innych porach dn. Ogółem rozgłośnie regionalne rozpoczynają około 15 godzinami tygodniowo, nie licząc odcinków zajętych koncertami z płyt, kiedy to rozgłośnie regionalne nadają z reguły własne koncerty. Do ogólnopolskiego programu przeniknie z rozgłośni regionalnych wszystko to, co będzie ciekawe i interesujące, zwłaszcza z dziedziny muzyki, folkloru i bezpośrednich reportaży. W ten sposób stworzy się barwna mozaika programu letniego, w której nie zabraknie żadnego ciekawszego wydarzenia, rozgrywającego się na terenie naszego kraju.

W 1/8 SEKUNDY DOKOŁA ŚWIATA.

Najeikawszym doświadczeniem wykonanym przez krótkofalową stację radiową była niewątpliwie audycja z dnia 30 czerwca 1939 r., niepowtórzona nigdy później. Był to „głos”, który obiegł dokoła świata”. Głos speakera nadany przez stację w Schenectady na fali 19.58 m. odebrany był w Huisen w Holandji, skąd transmitowany na fali do stacji w Bandoeng na Jawie i retransmitowany do Sydney, skąd inżynierowie przesłali go w kierunku Schenectady. W ten sposób speaker, nazwiskiem C. D. Wagoner mówił sam do siebie, a cały świat mógł go słyszeć. Głos jego wrócił jako echo. Każda sylaba powtarzana była w 1/8 sekundy po wypowiedzeniu. Droga, którą przebiegł głos speakera, wynosiła 40 tysięcy kilometrów, t. j. tyle, ile wynosi obwód ziemi.

LETNIE OBOZY PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO.

W porze letniej Wydział Transmisji Polskiego Radja organizować będzie w każdą niedzielę o godz. 18 liczne, nader ciekawe reportaże — transmisje z obozów wypoczynkowych i przysposobienia wojskowego, rozsypanych po całym kraju. Radiosłuchacze całej Polski będą mogli, dzięki falom eteru, spędzić razem z młodzieżą miły dzień w obozie, co więcej, będą co tydzień gdzieindziej, zwiedzając w ten sposób najbardziej uroczyste zakątki kraju. Ćwiczenia, gimnastyka, ćwiczenia i gry sportowe, obiady, zabawy na świeżym powietrzu a wreszcie — najbardziej emocjonujące — ognisko wieczorne i gawęda obozowa — oto najeikawsze momenty tych transmisjach.

Polacy na Dalekim Wschodzie

(Korespondencja własna)

Charbin, w kwietniu.

Pierwsze polskie osiedla w Mandżurji sięgają lat 1897/8. Budowa kolei Wschodnio-Chińskiej, ściągająca liczne rzesze polskich inżynierów, techników urzędników i robotników.

Do nich przyłączyli się szczerem żołnierze wojsk rosyjskich ochronnych, przedstawiciele firm handlowych, drobniejsi kupcy i rzemieślnicy narodowości polskiej. Liczba Polaków, rosła, coraz więcej przybywało rodaków, których los zapędził aż na Daleki Wschód w poszukiwaniu szczęścia i zarobku. Ze wzrostem emigracji polskiej w Mandżurji zaczęła się budzić obawa o jej narodowe istnienie. Oderwana od Macierzy mogła z łatwością ulec silnym wpływom autochtonów, a zwłaszcza depresyjnej działalności rosyjskiej administracji. Z tej strony niebezpieczeństwo było mniej groźne zwłaszcza po rewolucji 1905 roku. Poza to sporo Polaków zajmowało wysokie stanowiska w administracji kolejowej i nie szedździło swoich wpływów dla wywalenia dla kolonii ustępstw w dziedzinie oświatowo-kulturalnej.

W wyniku tych starań powstaje w 1907 r. w Charkowie kościół św. Stanisława, poświęcony w 1909 r. przez arcybiskupa Ciepłaka. Równocześnie zawiązuje się stowarzyszenie „Gospoda Polska”, które staje się ośrodkiem społecznego życia polskiego, gromadzi bibliotekę i zaopiekowała Polonię z teatrem polskim, wystawiając siłami amatorскими sztuki Bałuckiego, Zapolskiej i innych.

Wojna zarzuciła do Mandżurji wielką ilość uchodźców z Polski, wśród których nie brak było jednostek inteligentnych i społecznie wyrobionych. Wnoszą oni do kolonii wielkie ożywienie, które znajduje szczególne wyraz w rozwoju szkolnictwa.

Rewolucja 1917 r. zrywa ostatnie więzy, kępujące rozwój kolonii i jej działalność kulturalno-oświatową, a równocześnie przynosi nowe fale uchodźców, którzy przybijają wybitny udział w jej życiu. Zaczyna tworzyć się polskie życie polityczne, które nabiera coraz to większego znaczenia. W miarę rozwoju wypadków w Rosji. Do końca roku 1925 trwała na tere-

nie Mandżurji repatriacja rządowa, nie tylko wychodźców, ale i licznych rodzin urzędników i pracowników kolejowych charbińskich. Po 1925 r. liczebność kolonii ustabilizowała się ostatecznie.

Obecnie ogólna ilość Polaków zamieszkałych w Mandżurji wynosi około 2.500 osób. Część tych Polaków, urodzona w Rosji, należy do bezpaństwowców. Dzieci takich małżeństw korzystają z opieki, założonych przez kolonję burs polskich i stają się w ten sposób polonizatorami własnych rodzin. Około 1000 osób mieszka w Charbinie, reszta na stacjach i w miasteczkach terenu kolejowego.

Oprócz kościoła zbudowanego przed wojną w Charbinie zbudowano w 1925 r. ze składek i ofiar, drugi kościół św. Józefa przy którym powstała jeszcze jedna szkoła początkowa. Pod egidą kościoła funkcjonuje również gimnazjum polskie im. H. Siemkiewicza i szkoła początkowa im. św. Wincentego a Paulo. — Gimnazjum jest uczelnią posiadającą prawa prywatnych szkół średnich w Polsce. Kształci się w niem 200 zgórą dzieci i młodzieży obojga płci, a cechą specjalną stanowią wykłady języka chińskiego, początkowane w 1929 roku. Przy gimnazjum istnieją trzy bursy dla biednych dzieci.

Życie społeczne i kulturalno-oświatowe koncentruje się w stowarzyszeniu „Gospoda Polska”. Jest to dwupiętrowy budynek, którego lokal parterowy zajmuje duża sala teatralna, czytelnia, biblioteka, bufet i szkoła początkowa, licząca 60—90 dzieci. Pierwsze i drugie piętro zajmuje konsulat polski. Polska izba handlowa i niewielkie muzeum chińskie, stworzone dzięki staraniom młodych początkujących orientalistów miejscowych i zawierające różne eksponaty, ilustrujące życie chińskie.

Jako sekcje „Gospody” pracują: związek młodzieży, tow. dobroczynne, posiadające schronisko dla starców, kalek i bezrobotnych, udzielające stypendjów i zasiłków doraźnych. Sekcja teatralna urządza wieczorki i przedstawienia na cele dobroczynne, sekcja sportowa łączy młodzież polską w klubie, zaprawiając ją w dziedzinie gimnastyki i gier sportowych.

Biblioteka liczy zgórą 3000 tomów, przeważnie beletrystyki przedwojennej.

W składzie kolonii polskiej w Charbinie jest obecnie kilku doktorów, kilkunastu właścicieli nieruchomości, kilkunastu nauczycieli gimnazjalnych i szkolnych, kilku inżynierów, przedsiębiorców budowlanych, techników, kupców i rzemieślników.

Kryzys wpłynął na kolonję polską w kierunku ściślejszej łączności ze swoimi instytucjami społecznymi i oświatowymi. Ta garstka ludzi, jaką stanowi kolonja polska w Charbinie składa się w większości z polaków żywo czujących swą łączność z krajem i stać się może propagatorką polskiej kultury i ekspansji handlowej. Zastępuje więc na to, aby w Polsce wiedzieli o niej i udzielili jej moralnego poparcia.

C. P. C.

Skandal literacki w Z. S. R. R.

Znane wydawnictwo sowieckie „Akademja” wypuściło zbiór pieśni z czasów rewolucji francuskiej. Okazało się, że nie ma na połowę materiału składają się pieśni kontrewolucjonistów wandejskich wiersze niechętnie poety Andrzeja Chénier i inne, określające Jakobinów jako „goleców” „bandytów” itp. wysławiając zarazem rodzinę królewską. Sprawa urosła do wielkiego skandalu polityczno-literackiego. Moskiewska „Prawda” domaga się surowej kary dla kierowników wydawnictwa.

Historia jak z filmu amerykańskiego

Młody człowiek zamknięty w lecznicy dla obłąkanych, gdyż sprzeciwił się małżeństwu matki z lekarzem

Przed kilku laty do znanego neurologa warszawskiego dr. Ursteina zgłosił się niejaki Leon Matusowski, którego dr. Urstein począł leczyć na nerwy. Leczenie to trwało czas dłuższy i zdaniem młodego pacjenta nie doprowadziło do pożądanego wyniku. W tym czasie jednak dr. Urstein poznał matkę Matusowskiego, która jest córką bogatych przemysłowców łódzkich i po krótkim czasie zaręczył się z nią. Matusowski sprzeciwił się temu związkowi. Od tej pory rozpoczęły się jego niezwykle przygody, które są obecnie przedmiotem dochodzeń władz prokuratorskich. Mianowicie Matusowski twierdzi, że dr. Urstein w znowiu z matką chcąc usunąć go ze swej drogi zamknął go nieprawnie i trzymał przez 7 miesięcy w lecznicy dla obłąkanych, płacąc za jego pobyt po kilkaset złotych miesięcznie. Niezmiernie sensacyjnie wyglądają także bliższe szczegóły, dotyczące uwięzienia Matusowskiego w lecznicy psychiatrycznej. Matusowski bowiem widząc niektóre knowania dr. Ursteina i czując, że może mu grozić jakaś niespodzianka, zwrócił się do prywatnego biura detektywów, któremu po-

lecił rozciągnięcie nad sobą opieki. Biuro detektywów zawiadomiło go po pewnym czasie, że czynione są przygotowania do umieszczenia go w lecznicy psychiatrycznej. Wyszedł wówczas na ulicę, całąś do policjanta i opowiedział całą historję. Równocześnie jednak do tego samego policjanta podszedł lekarz z dwoma pieczętami i oświadczył, że Matusowski jest umysłowo chory, zażądał pomocy w odwiezieniu go do prywatnej lecznicy. Pomoc tę otrzymał i Matusowski został odseparowany od świata. Dwa razy w ciągu swojej niewoli usiłował uciekać, za każdym razem schwytyano go i podwajano czujność. Równocześnie wystąpiono do sądu o ubezwłasnowolnienie chorego i ustanowienia nad nim rady rodzinnej.

Obecnie toczące się śledztwo pozwoli ustalić, czy zeznania Matusowskiego są rzeczywiście zgodne z prawdą, nie ulega jednak już wątpliwości, że w lecznicy psychiatrycznej został on zamknięty bezprawnie. Matusowski przebywa pod opieką kilku adwokatów a w najbliższych dniach przyjeżdża z Paryża do Warszawy jego ojciec.

RADJO LECZY

Nowe metody leczenia zawdzięcza się często tylko przypadkowi. Stwierdzono to w wielu wypadkach. Okazało się np. ostatnio, iż fale radioelektryczne mogą służyć nie tylko do przenoszenia dźwięków, audycji, informacji. Ludzie, którzy pracują z bliska przy aparatach krótkofalowych, doświadczają bólów głowy, odczuwają zmęczenie, stają się senni. Było to coś zupełnie nowego. Sądono naogół że ciało ludzkie zachowuje się wobec fal radioelektrycznych jak eter, przepuszcza je. Odtąd stwierdzono fakt nowy: fale krótkie oddziałują w swoisty sposób na organizm ludzki. Na podstawie tego spostrzeżenia podjęto badania i obserwacje.

Wkrótce narodziła się nowa dziedzina lecznictwa — terapia krótkofalowa. Przekonano się już, że krótkie fale pomagają przy leczeniu różnych chorób skórnych, ekcematów, zapaleń etc. Ostatnio zaś dr. Last, ordynator szpitala w Wiedniu, poczynił interesujące doświadczenia z leczeniem reumatyzmu stawowego przy pomo-

cy krótkich fal. Traktowaniu przez te fale poddawano tylko tych chorych, na których wypróbowano bez skutku dotychczasowe środki i metody. Okazało się, że pod wpływem krótkich fal znikła przedewszystkiem obolalność stawów, zwiększała się ich ruchliwość, chory mógł wykonywać rozmaite ruchy niezbędne przy pracy codziennej. Masaż, okłady, dopełniały reszty kuracji, która doprowadzała do ostatecznego usunięcia obrzmienia i zapalenia w stawach. Poza to stwierdził dr. Last w całym szeregu przypadków iż t. zw. Hexenschluss, rozpowszechniona i bolesna choroba niegroźna przypadłość leczona być może skutecznie i szybciej niż dotąd przez fale krótkie. Dotychczas stosowało się w tych razach aspirynę, inne jeszcze proszki, gorącą herbatę, okłady ciepłe itd. Czekano się na rezultat czasem dłużej, czasem krócej. Teraz inaczej. Krótki seans przy użyciu krótkich fal i oto bolesny Hexenschluss (zastrzał) znika odrazu.

Czyś subskrybował już Pożyczkę Inwestycyjną?

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

Narodowy bieg naprzelaj w Czeladzi i Sosnowcu

3 km. z polecenia polskiego związku lekkoatletycznego CKS. organizuje narodowy bieg naprzelaj w Czeladzi.

Bieg przewiduje 5 konkurencji: dla zrzeszonych w PZLA. (senjorzy) 7 km., dla zrzeszonych i niezrzeszonych do lat 18 na trasie 3 km., dla zrzeszonych w organizacjach różnego typu na przestrzeni 5 km., dla niestowarzyszonych (senjorzy) i dla młodzieży szkolnej na 2 km.

Dla zwycięzców w każdym biegu przewidziane są po trzy nagrody, ufundowane przez miejską komisję P.W. i W.F. oraz CKS. Start i meta na boisku miejskim w Czeladzi. Bieg rozpoczyna się o godz. 16.20 na sygnał podany przez radio.

Badanie lekarskie zawodników odbędzie się przed biegami w lokalu CKS.

Zgłoszenia zawodników przyjmowane są do dziś do godz. 8 wiecz.

W Sosnowcu do biegu narodowego przelaj napływają zgłoszenia zawodników.

Dziwnem wydaje się stanowisko między szkolnej komisji porozumiewawczej, która

nie chce zezwolić na udział młodzieży szkolnej w tym biegu, mimo że PZLA. ustalił specjalną kategorię dla młodzieży.

Dalsze zgłoszenia składać należy pod adresem: Klub sportowy w Sosnowcu, ul. Szpitalna 6.

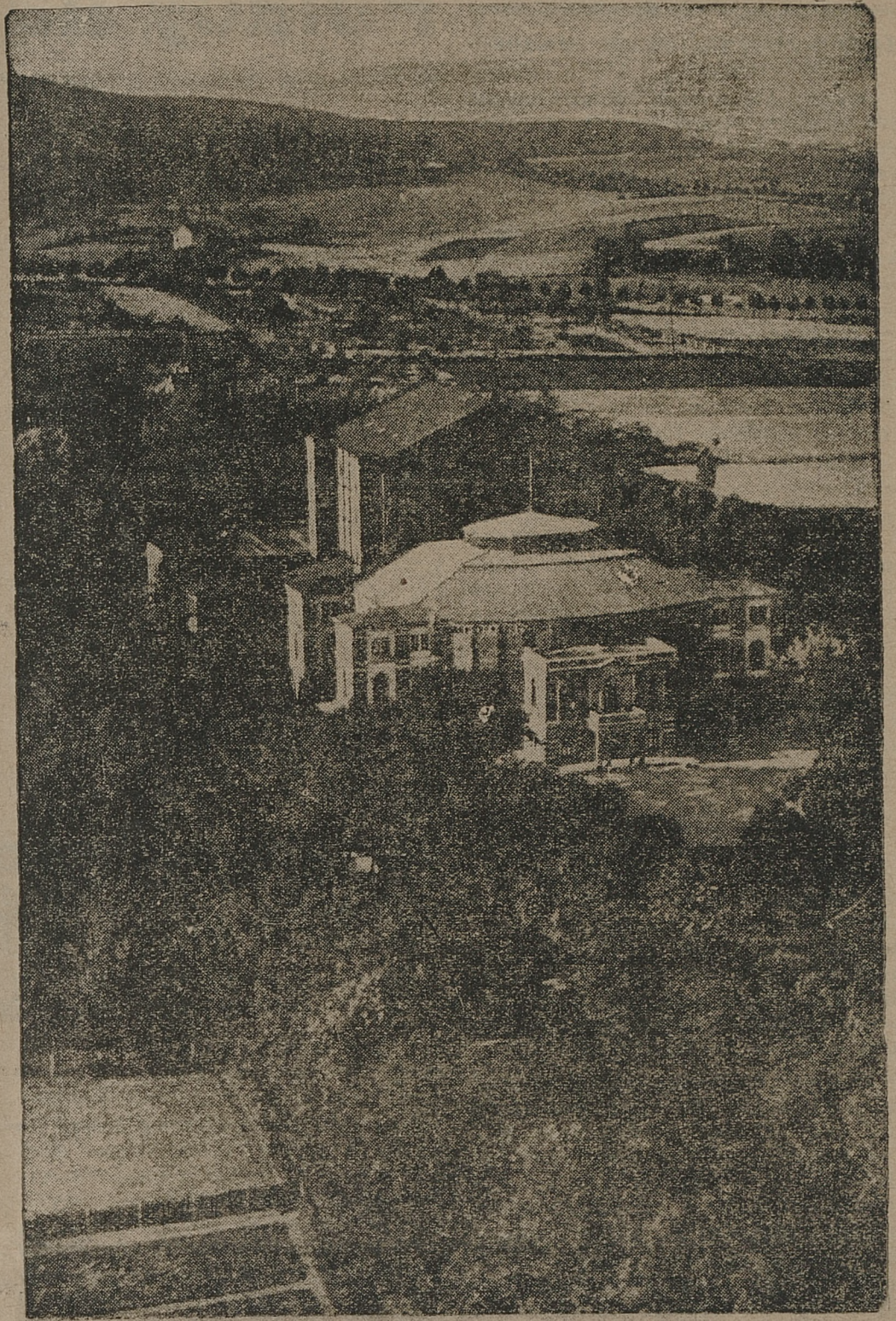
Uczestnicy biegu otrzymają pamiątkowe żetony.

LECZNICA
chor. wenerycznych i skór. „Pomoc”
Sosnowiec, Siankiewicza 17 a
Czynna: 10 - 1 i 4 - 7 pp., w święta: 11 - 1
Wizyta 5 złotych.

HUMOR PODOBIENSTWO

— Widzisz, te drzewa to ja sadzi-
lem, prawda jakie piękne...
— Owszem, przypominają twoje
nogi.

WICSNA W BEYREUTH — MIEJSCOWOŚCI SŁYNNYJ Z PRZEDSTAWIEN PASYJNYCH.

WISLA ZAPROSZONA PONOWNIE DO BELGJI.

Drużyna piłkarska krakowskiej Wisły została ponownie zaproszona do Belgji, a mianowicie na międzynarodowy wielki turniej piłkarski w dniach 7-10 czerwca w Brukseli. W pierwszym dniu turnieju Wisła zmierzy się w Polizei (Kamionica). W turnieju biorą nadto udział Fejnoord (mistrz Holandji), Liersche, Alax (Holandja), Sochaux (mistrz Francji), Daring Club, Kickers (Ofenbach).

DWA NOWE REKORDY ŚWIATOWE.

W niedzielę pobite zostały pierwsze w sezonie lekkoatletycznym rekordy światowe, a mianowicie w Santa Barbara (USA) Amerykanin Graber poprawił własny rekord w skoku o tyczce, osiągając 440 cm., zaś w Magdeburgu Niemiec Schroeder poprawił rekord szweda Andersona w dysku o 68 cm., osiągając 53.10 m.

Kronika

× C. K. S. zmienił lokal. Nowy lokal CKS. mieści się przy ul. Parkowej 45 a vis kina „Czary” w Czeladzi.

× Zarząd sekcji kolarskiej Unji w Sosnowcu wzywa czynnych członków do przybycia na stadion na przybranych rowerach barwami narodowymi i Unji w dniu 3 maja br. o godz. 9-ej rano celera wzięcia udziału w uroczystościach i pochodzie.

× Turniej tenisowy STS. Unji. Zarząd sekcji tenisowej Unji zawiadamia czynnych członków sekcji, że w dniu 3 i 4 br., tj. w piątek i w sobotę odbędzie się na kortach tenisowych Unji wewnątrz klubowy turniej tenisowy. Początek w obu dniach o godz. 15. Zgłoszenia przyjmuje na kortach gospodyni klubu p. Dąbrowiczowa do czwartku, dnia 2 br. do godz. 19-ej.

Jednocześnie zawiadamia się wszystkich członków, że w piątek, dnia 3 br. o godz. 19.30 odbędzie się w domu klubowym sekcji doroczne walne zebranie członków sekcji tenisowej. Ze względu na konieczność powzięcia ważnych postanowień, obecność wszystkich członków konieczna.

× Mecz w Zabkowiecach. KS. „Brygada” Strzemieszyce gościła w Zabkowiecach gdzie rozegrał zawody koleżeńskie z S. S. Zabkowiec z wynikiem 5:0.

Dnia 3 maja KS. Brygada w Strzemieszycach rozegra zawody koleżeńskie z S. S. Zabkowiec.

Zawody powyższe odbędą się w Strzemieszycach o godz. 15.30.

DZIS!
Światowej sławy śpiewak JOZEF SZMIDT w potężnym dramacie życiowym pod tytułem:
Pieśń zdobywa świat
Reżyserja: Ryszarda Oswald.
W rolach głównych: Charlotte Ander, John Loder i Jack Barty
Nadprogram: Tygodnik Paramountu i Pała

DZIS!
Dzieje Cezarów i historia Rzymskiego Imperjum odżyły w pierwszej monumentalnej komedji p. t.
Rzymskie skandale
W roli głównej: Ulubieniec publiczności
EDDIE CANTOR
Imponujący przepych wystawy! Setki najpiękniejszych kobiet!

CZOŁOWY FILM WYTWÓRNI „SOJUZFILM”
Mówiony i śpiewany w języku rosyjskim p. t.
Noce Petersburskie
W rolach głównych: WIERA TARASOWA, L. ORŁOWA, W. DOBRONRAWOW i M. DORONIN. — Reżyserja ROSZALA. —
NADPROGRAM: Tygodnik FOXA.

Kup obligację 3 proc. Premijowej Pożyczki Inwestycyjnej!

WAPZEL CHRYPKIE DUSZNOŚĆ BOLE GARDEŁA
USUWAJĄC PASTYLKI BELGIJSKIE
APTEKA MŁÓDZIEŻY
W WARSZAWIE, UL. PRĘTA 16
Sprzedawca apteki lekarskiej specjalnej.

KUPNO I SPRZEDAŻ

OKŁO 6 morg gruntów przy drodze za 1.500 złotych spiesznie sprzedam. Józef Bomba, Włuszczowa, ul. Święcia 6.

PARA koni ciężarowych do sprzedania. Wiadomość Dźwigida, ul. Swoboda 3.

ZGUBIONE DOKUMENTY

ZGUBIONY dowód osobisty wydany przez magistrat miasta Bedzina, własność Wartchajma Chemii.

TURON STANISŁAW zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec i kartę mobilizacyjną z 73 p. piechoty.

FRANCISZEK KOŁOMANSKI zgubił legitymację wydaną przez Dyrekcję Ub. z pieczęcią Społecznej w Sosnowcu.

BAK JOZEF zgubił książkę od konia wydaną przez gminę Zagórze.

WALERJAN KASZA zgubił legitymację Ubezpieczalni Społecznej w Sosnowcu.

ROŻNE

KOMISJA likwidacyjna Zabkowieckiego Towarzystwa pożyczkowo oszczędnościowego zawiadamia członków udziałowców, że dnia 11 maja 1935 r. godz. 18 odbędzie się ogólne zebranie celem przyjęcia bilansu zwaloryzowanych należności i zmiany art. 4 statutu. Gdyby w oznaczonym terminie nie przybyło wymaganej ilości członków, zebranie odbędzie się o godz. 18.30, które uznane zostanie za prawomocne bez względu na ilość zebranych. Inicjatywne zawiadomienia rozsyłane nie będą spowodowane braku adresów udziałowców.